

СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА СТАНОВИЩАТА, ПРЕДЛОЖЕНИЯТА И ВЪЗРАЖЕНИЯТА, ПОЛУЧЕНИ В ХОДА НА ОБЩЕСТВЕННОТО СЪГЛАСУВАНЕ НА ПРОЕКТ НА ИНСТРУКЦИЯ ЗА РЕДА, НАЧИНА И КРИТЕРИИТЕ ЗА СЛУЖЕБНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЛИЦАТА, НЕИЗБРАЛИ ФОНД ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНО ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ И ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ОТКЛОНЕНИЯТА ОТ ПОСТИГНАТАТА ДОХОДНОСТ, ПРОВЕДЕНО ОТ КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР В ПЕРИОДА ОТ 30.06.2026 Г. ДО 14.07.2026 Г. И ОБЩЕСТВЕННОТО СЪГЛАСУВАНЕ НА СЪЩИЯ ПРОЕКТ, ПРОВЕДЕНО ОТ НАЦИОНАЛНАТА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ В ПЕРИОДА ОТ 10.07.2026 Г. ДО 24.07.2026 Г.

№	Дата и начин на постъпване на становището (официално, по ел. поща, чрез Портала за обществени консултации и т.н.)	Име на лице/наименование ЮЛ	Декларира ни данни дали лицето действа от свое име или защитава позиция от името на друго лице/група лица	Предложения и становища	Приети/неприети	Мотиви
1	Постъпило на 14.07.2026 г., 16:54 ч., по електронна поща в Комисията за финансов надзор	Пенсионно-осигурителна компания „Доверие“ АД	☐ Лицето действа от свое име ☐ Лицето защитава позиция от името на друго лице/група лица:	1. Относно заглавието на Инструкцията и текста на чл. 1, т. 1 представят предложения за промяна, а именно: „...на лицата, избрали универсален пенсионен фонд или професионален пенсионен фонд, или подфонд в универсален пенсионен фонд“ с цел съответствие с чл. 137, ал. 11 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).	Неприето	Съгласно чл. 137, ал. 11 от КСО осигурените лица участват в универсален пенсионен фонд чрез индивидуално заявление до пенсионноосигурителното дружество, подадено в срок до три месеца от първоначалното възникване на задължение за осигуряване. Със заявлението за участие в УПФ лицата избират начина на управление на средствата им – посочват конкретен подфонд, при спазване на нормативните изисквания или режим на управление и автоматично прехвърляне на средствата им в подфонд съобразно възрастта им по чл. 137, ал. 13 от КСО. Видно от посочената разпоредба основополагащ е изборът на УПФ, в който лицето желае да се осигурява. Изборът на начин на управление на средствата е задължителна част от процедурата – реда

						и начина за първоначален избор на УПФ, но не е самостоятелна възможност. Предложеното наименование на проекта на инструкция е извън обхвата на законовата делегация на чл. 137, ал. 14 от КСО. Предложението създава впечатление, че изборът на подфонд в УПФ е самостоятелно право на лицата и не отчита хипотезата за избор режим на управление и автоматично прехвърляне на средствата на лицата в подфонд съобразно възрастта им (режим съгласно възрастта).
				2. По чл. 2 Предлагат разписване на всички възможни хипотези при подаване на заявление за участие в универсален пенсионен фонд (УПФ) (предходен чл. 2, ал. 1 от проекта на Инструкция), а именно: - не са подали индивидуално заявление за участие по реда и в сроковете, предвидени в чл. 137, ал. 11 и чл. 140, ал. 3 от КСО; - подали са заявление за участие в повече от един УПФ, съответно в повече от един ППФ; - подали са заявление за участие в УПФ, но не са избрали подфонд в него, или режим на управление и автоматично прехвърляне на средствата им в подфонд съобразно възрастта по чл. 137, ал. 13 от КСО; - подали са заявление за участие в УПФ и са избрали	Неприето	Посочените хипотези, касаещи избора на лицата на начин на управление на средствата им, посредством избор на конкретен подфонд или режим съобразно възрастта, са част от реда и начина за извършване на първоначален избор за участие в УПФ и са задължителни реквизити в образеца на заявление за участие в УПФ. Редът за подаване на заявлението и изискванията към неговата форма и съдържание се определят с Наредба № 33 от 16 юли 2026 г. за индивидуалните заявления за участие във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и за възобновяване на осигуряването в универсален пенсионен фонд. Хипотезите, при които лицата, които са подали заявление за участие в УПФ, но не са избрали подфонд в него, или режим на управление и автоматично прехвърляне на средствата им в подфонд съобразно възрастта по чл. 137, ал. 13 от КСО, както и които са подали заявление за участие в УПФ и са избрали повече от един подфонд в него, или подфонд и режим на управление и автоматично прехвърляне на средствата им в подфонд съобразно възрастта по чл. 137, ал. 13 от КСО, визират непълноти и несъответствия, които водят до нередовност на заявлението и са уредени в Наредба № 33. Предвид изложеното предложените допълнения визират хипотези на нередовност в заявлението за участие в УПФ и са обхванати в чл. 2 от проекта на инструкция.

				повече от един подфонд в него, или подфонд и режим на управление и автоматично прехвърляне на средствата им в подфонд съобразно възрастта по чл. 137, ал. 13 от КСО; - подаденото заявление е нередовно.		
				3. По чл. 3 относно комисията, която провежда служебното разпределение: Посочват, че в чл. 3, ал. 1 се променя състава на комисията, като същият периодично ще се променя. Във второто изречение считат, че вероятно се има предвид заповед на директора на Националната агенция за приходите (НАП), с която едновременно се определят двамата представители на НАП и кой от тях ще е председател на комисията, но за яснота може да се уточни. Предлагат да се обмисли дали всичките лицензирани пенсионноосигурителни дружества (ПОД) следва автоматично да участват в ротацията или само тези от тях, които са изпълнили условията да участват в процеса по служебно разпределение в дадения период. Мотивите им за това предложение са, че комисията изследва допуснатите до	Неприето	Няма необходимост от уточнение в чл. 3, ал. 1 от проекта на инструкция. Представителите на всеки държавен орган, както и тяхната роля и функции се определят със заповед на съответния ръководител на ведомството. По отношение на предложението в състава на комисията за служебно разпределение да участват само лицензирани пенсионноосигурителни дружества, които са изпълнили условията да участват в процеса по служебно разпределение в дадения период, следва да се има предвид следното: В проекта на инструкция има хипотези, при които е възможно изключване на подфонд или професионален пенсионен фонд от служебното разпределение, но само по отношение конкретни критерии – например по критерия постигната доходност. В тези случаи фондът/подфондът не участва в служебното разпределение по критерий „доходност“, но участва в разпределението по останалите два критерия. Непостигането на който и да е от критериите по чл. 6, ал. 1 от проекта на инструкция за съответния период има за последица разпределянето на по-малък брой осигурени лица, но не предполага отстраняването на съответния подфонд/ППФ от участието му в служебното разпределение по останалите критерии. Съвкупностите от осигурените лица се формират служебно чрез информационната система на НАП, въз основа на администрираните от нея регистри, а данните за критериите по чл. 6 от проекта на инструкция се предоставят от Комисията за финансов надзор. Участието на държавните органи и на избрани на случаен принцип при последователна ротация две пенсионноосигурителни дружества, осигурява необходимите гаранции за прозрачност, равнопоставеност

				разпределение ПОД и участието в нея на дружество, което не отговаря на условията в дадения период, може да доведе до конфликт на интереси или до възможност за влияние върху разпределението. Възможно е също да се наруши и принципа за справедливост, тъй като в комисията би следвало да участват равнопоставени субекти по отношение на права и задължения. Ако дружество не отговаря на условията в даден период, но отговаря в следващ такъв, то може и следва да участва в ротацията на общо основание. Посочват, че ако се приеме това предложение, се налагат промени в няколко текста на Инструкцията.		и избягване на конфликт на интереси при извършване на служебното разпределение.
			4. По чл. 4, ал. 1 Посочват, че не е ясно колко време означава записът „преди извършване на служебното разпределение“ за сформирането на съвкупностите от лица и предлагат да остане настоящата редакция на Инструкцията.	Прието с редакция	С оглед уточняване на момента, към който се извършва преценката за съответствие на лицата с изискванията на чл. 2 от проекта на инструкция и формирането на отделните съвкупности, в чл. 4 ал. 1 и ал. 2, т. 1 се изменят така: „Чл. 4. (1) <u>На служебно разпределение подлежат всички лица, за които към деня, предхождащ извършването на съответното разпределение, са налице условията по чл. 2. Най-късно към края на работния ден, предхождащ</u> Преди извършване на <u>съответното</u> служебно разпределение по чл. 3, ал. 2, НАП формира съвкупностите на лицата, които подлежат на служебно разпределение в универсални пенсионни фондове, съгласно възрастта им по чл. 137, ал. 13 от КСО <u>към датата на извършването му</u>, и отделна съвкупност на лицата, които подлежат на служебно разпределение в професионални пенсионни фондове. (2) Съвкупностите по ал. 1 се изготвят след: 1. съпоставяне на данните от регистъра в НАП на осигурените лица в универсални пенсионни фондове с данните, представени	

						съгласно чл. 5, ал. 4 от КСО, и съобразно навършената възраст на лицата към датата на извършване на служебното разпределение;“
				5. По чл. 6, ал. 3 Предлагат думите „учредени след 1 януари 2027 г., за които не е изтекъл“ да се заменят с думите „до изтичане на“, тъй като водещото в случая е, че за фонда или подфонда не е изтекъл петгодишният период и няма значение, дали е учреден преди или след 1 януари 2027 г.	Неприето	Формулировката „учредени след 1 януари 2027 г.“ в чл. 6, ал. 3 от проекта на инструкция касае новоучредените подфондове в УПФ и професионални пенсионни фондове. По отношение на действащите УПФ, в които ще бъдат създадени подфондовете по чл. 137, ал. 3 от КСО, считано от 01.01.2027 г., има изрична уредба в § 182, ал. 6 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване (ДВ, бр. 27 от 2026 г.), съгласно която подфондът се смята за учреден от 1 януари 2027 г. независимо от вписването в регистър БУЛСТАТ. Начинът на изчисляване на постигнатата доходност на подфондовете в УПФ и на ППФ за целите на служебното разпределение за периода от 01.01.2027 г. до 31.12.2031 г., включително (5-годишен период) е регламентиран в § 3 от заключителните разпоредби на Наредба № 4 от 30.06.2026 г. за показателите за съпоставяне на доходността на подфондовете в универсалните пенсионни фондове и на професионалните пенсионни фондове. Предвид изложеното няма необходимост от редакции в чл. 6, ал. 3 от проекта на инструкция.

			6. Изразяват несъгласие с определените тегла на критериите по чл. 7, ал. 2 и представят предложения за промяна, а именно „личен избор“ - 40%, „такси“ - 20%, „доходност“ - 40%. Считат за съществен проблем трикратното намаляване на теглата на заявленията за личен избор и съответното увеличаване на теглото на критериия „размер на таксите“. 6.1. Посочват, че още от началото на пенсионната реформа в България, и особено след въвеждането на мултифондовия модел, основен акцент в дейността на ПОД би следвало да бъде обучението на клиентите, повишаването на тяхната финансова грамотност и насърчаването на техния информиран избор на подходящ подфонд в УПФ. Това се постига чрез инвестиции в обучителни материали, осъществяване на личен контакт с клиентите и активно онлайн присъствие, обучение на осигурителни посредници и служители, както и чрез активни дейности по привличане на бъдещи осигурени лица въз основа на личния им избор. Всички тези действия изискват	Неприето	Предложените промени в теглата на критериите са обосновани от необходимостта при служебното разпределение на осигурените лица в по-голяма степен да бъдат отчетени обективните показатели, които оказват пряко влияние върху размера на пенсионните им спестявания. Това са показателите, свързани с постигнатите резултати от управлението на активите, както и с размера на удържките от всяка осигурителна вноска, начислявани от пенсионноосигурителните дружества. Предложеното в проекта на инструкция преструктуриране на относителните тегла и значително намаляване критерия брой заявления за първоначален избор е в съответствие с подхода за оценка на ползите за осигурените лица, основан на съпоставянето между постигнатите резултати и размера на разходите. В международната надзорна практика все по-голямо значение се отдава на концепцията „стойност срещу разходи“ (Value for Money), при която оценката на пенсионните продукти включва качеството на инвестиционното управление, нетната доходност и дългосрочния ефект върху натрупванията по партидите на осигурените лица. В този смисъл увеличаването на тежестта на критериите за „доходност“ и за „размер на удържките“ (до 45 на сто за всеки от тях или общо 90 на сто) насочва служебното разпределение приоритетно към показатели с пряко и определящо финансово отражение върху натрупванията по индивидуалните партии. Същевременно намаляването на тежестта на критерия за брой приети индивидуални заявления до 10 на сто отчита обстоятелството, че този показател има по-ограничена връзка с прекия икономически интерес на осигурените лица. Посочените дейности по обучението на клиентите, повишаването на тяхната финансова грамотност и насърчаването на техния информиран избор са насочени към осигурените лица, упражняващи самостоятелен избор и намират своето естествено отражение именно в резултата от този избор. Механизмът на служебното разпределение е принципно различен. Той се прилага за лицата, които не са направили самостоятелен избор, поради което инвестициите в обучение и комуникация не могат да бъдат отчитани като критерий при разпределението на тази група. Придаването на по-висока тежест на броя заявления за личен избор при служебното разпределение би
--	--	--	--	----------	--

			значителни ресурси и ангажираност от страна на ПОД. Считат, че смисълът на извършените с последните изменения в КСО реформи се изразява именно в съвкупността от усилията, насочени към осигуряване на информиран избор на пенсионен фонд, съответно подфонд, от страна на клиентите. 6.2. Твърдят, че дружествата, които привличат най-голям брой осигурени лица чрез "нов избор", показват възможности за ефективно консултиране, активна комуникация и повишаване на информираността на своите клиенти. 6.3. С предложените разпоредби в Инструкцията тежестта на личния избор на клиентите се подценява, като се намалява над 3 пъти - до едва 10%. В тази връзка предлагат теглото на този критерий да бъде увеличено до 40%. Същевременно считат, че теглото на критерия „доходност“, който е основен фактор за нарастване на средствата по индивидуалните партии, следва също да бъде определено на 40%.		означавало увеличаване на тежестта на показателя за сметка на други показатели, пряко свързани с интереса на лицата, постъпващи в системата без самостоятелен избор. Обемът на подадените заявления отразява предимно пазарното присъствие и дистрибуторската активност на дружествата и не е самостоятелно доказателство за по-ефективно управление на активите или за по-ниски разходи. Поради това запазването му с ограничена тежест позволява да бъде отчетен елементът на пазарен избор, без той да придобива определящо значение при служебното разпределение спрямо обективните критерии, свързани с доходността и разходите.
--	--	--	---	--	---

				Предлагат теглото на критерия „такси“ да бъде намалено до 20%, поради следните съображения: • исторически този фактор не е оказвал стимулиращо въздействие за намаляване размера на таксите, събирани от ПОД за управляваните от тях фондове за допълнително задължително пенсионно осигуряване; • в условията на тенденция към намаляване на таксите през следващите 10 години, съчетана с нарастващи изисквания за капитал и резерви, ще се създаде значителен натиск върху дружествата и техните акционери, което на практика ще доведе до уеднаквяване на таксите около законово определените им стойности. Твърдят, че двата основни фактора - привличането на нови клиенти чрез личен избор и постигнатата доходност - отразяват активното и стратегическо поведение на ПОД в полза на осигурените лица и създават съществена добавена стойност. Личният избор е пряко проявление на доверието на осигурените лица към съответното дружество и следва да има съществена		
--	--	--	--	--	--	--

				тежест при оценката на неговото представяне. Доходността представлява най-прекият измерител за защитата на интересите на осигурените лица в дългосрочен план и е в съответствие с основната цел на допълнителното пенсионно осигуряване, а именно натрупване на адекватни средства за пенсия. Балансираното съотношение между личен избор и доходност отразява както пазарното поведение на клиентите, така и реалните резултати от управлението на средствата. За разлика от тях, намаляването на таксите има ограничен стимулиращ ефект и може да доведе до обратни резултати с минимална добавена стойност. Този критерий има по-скоро статичен характер и не отразява текущите усилия и качеството на управление на ПОД, за разлика от доходността и активната работа с клиенти, които са динамични и измерими показатели за ефективност. Прекомерното акцентиране върху таксите създава риск от изкривяване на конкуренцията, като стимулира поведение, насочено към минимизиране на разходите за сметка на инвестиции в обслужване,		
--	--	--	--	---	--	--

				дигитализация и консултиране на клиентите. Подобен подход може да доведе и до ограничаване на иновациите и развитието на нови продукти (вкл. свързани с мултифондовия модел), което е в противоречие с дългосрочните цели на реформата. С оглед на изложеното предлагат съответна промяна и в теглата по чл. 8, ал. 5 от Инструкцията.		
--	--	--	--	--	--	--

				7. По § 2 от преходните и заключителните разпоредби на проекта на инструкция Считат, че след думите „комисията по чл. 3, ал. 1“ следва да се добавят думите „от действащата Инструкция“, тъй като новата комисия ще се сформира след 1 януари 2027 г., още повече, че § 2 влиза в сила три дни след обнародване в Държавен вестник.	Прието редакция	с	Предложената редакция цели постигане на правна яснота и предвидимост при прилагането на преходната уредба. Параграф 2 от преходните и заключителните разпоредби на проекта на инструкция се изменя така: „§ 2. На последното служебно разпределение за 2026 г. комисията по чл. 3, ал. 1 <u>от Инструкция № 1 от 21.02.2006 г. за реда и начина за служебно разпределение на лицата, избрали фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДВ, бр. 22 от 2006 г.)</u>, определя на случаен принцип две лицензирани пенсионноосигурителни дружества, чиито представители ще вземат участие в комисията за следващото служебно разпределение. В 7-дневен срок от изготвяне на протокола за извършеното служебно разпределение председателят на комисията писмено уведомява пенсионноосигурителните дружества за определените дружества по изречение първо.
				8. Предлагат в чл. 1, т. 2 - след думата „подфондове“ да се добавят думите „в универсален пенсионен фонд“.	Прието		
				9. В чл. 1, т. 3 - преди думата „показателите“ да се добавят думите „от стойността на“.	Прието редакция	с	В чл. 1 т. 3 се изменя така: „3. отклоненията на постигнатата доходност при управлението на подфондовете в универсалните пенсионни фондове и на професионалните пенсионни фондове от <u>стойността на</u> показателите, обявявани от Комисията за финансов надзор.“
				10. В чл. 6, ал. 1 - след думите „регистрираните универсални пенсионни фондове“ съюзът „и“ да се замени със „съответно“.	Прието редакция	с	В чл. 6, ал. 1 в текста преди т. 1 думите „регистрираните универсални пенсионни фондове и“ се заменят с „регистрираните универсални пенсионни фондове, съответно“
				11. В чл. 6, ал. 1, т. 2 - след думата „КСО“ да се добавят думите „в процент“.	Неприето		Няма необходимост от посоченото допълнение. Видно от чл. 201, ал. 1, т. 1 от КСО удържките се определят от ПОД в процент от всяка осигурителна вноска.

			12. В чл. 8, ал. 3 - думата „показател“ да се замени с думите „стойността на съответния показател, обявен от КФН“.	Прието редакция	с	Предложената редакция цели постигане на правна яснота и предвидимост при прилагането на разпоредбата. Думата „показател“ се заменя със „стойността на съответния показател, обявен от Комисията“ и се поставя запетая.
			13. В чл. 10, ал. 2 - след думите „протоколите за служебно разпределение“ да се добавят думите „по чл. 3, ал. 3“.	Прието		
			14. В § 1, т. 3 от допълнителната разпоредба – коректната препратка е към чл. 140, ал. 5 от КСО	Прието редакция	с	С оглед яснота и правна сигурност и съгласно чл. 40, ал. 2, т. 2 от Указ № 883 от 24.04.1974 г. за прилагане на Закона за нормативните актове, в § 1, т. 3 от допълнителната разпоредба на проекта на инструкция относно понятието “показател” се препраща към наименованието на нормативния акт, който урежда тази материя и е обнародван в “Държавен вестник”. Съгласно § 1, т. 3 от проекта на инструкция „Показател” е показател за съпоставяне на доходността на всеки подфонд в универсален пенсионен фонд и на професионален пенсионен фонд, който се определя и обявява от Комисията за финансов надзор по реда на <u>Наредба № 4 от 30.06.2026 г. за показателите за съпоставяне на доходността на подфондовете в универсалните пенсионни фондове и на професионалните пенсионни фондове (ДВ, бр. 63 от 2026 г.)</u> наредбата по чл. 137, ал. 14 и чл. 140, ал. 3 от КСО.
			15. В § 8 от преходните и заключителните разпоредби след думите „и § 192“ да се добавят думите „т. 2“.	Неприето		В § 192 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване (ДВ, бр. 27 от 2026 г.) е предвидено, че до 31 юли 2026 г. Комисията за финансов надзор: 1. приема подзаконовите нормативни актове по прилагането на този закон; 2. привежда подзаконовите нормативни актове по прилагането на закона в съответствие с този закон. Изготвен е проект на нова Инструкция за реда, начина и критериите за служебно разпределение на лицата, избрали фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване и определяне

						на отклоненията от постигнатата доходност, с който се предлага и отмяната на действащата Инструкция № 1 от 21.02.2006 г. за реда и начина за служебно разпределение на лицата, неизбрали фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване, поради което към проекта на нова Инструкция е приложим § 192 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване в цялост, тъй като се приема нов подзаконов нормативен акт и се привежда в съответствие действащ нормативен акт.
--	--	--	--	--	--	---